

Om Græsning i Skovene.

Græsningen i Skovene har fundet saavel sine Forsvarere som Modstandere; men de Fleste af de Stridende staa endnu paa samme Grundlag, som da Striden begyndte; og det maa dog antages at kunne bringes dertil, at de forstjellige Anskuelser maatte kunne gaa op i hinanden, naar man ikke med altfor megen Fordom hænger til nogen af Siderne.

Naar jeg derfor nu i Sagens Interesse tillader mig at fremkomme med et ubetydeligt Bidrag til dens videre Belysning, da er det ikke, fordi jeg tiltroer mig Evner til endeligen at klare for alle de divergerende Anskuelser; men det er for at lede Diskussionen ind i en systematisk Form, hvorved Debatten vil vinde fastere Holdepunkter, hvor den klarere og tydeligere vil kunne fremføre Grundene og nøjagtigere præcisere disse, hvilket forekommer mig hidtil at have været en væsentlig Mangel ved denne Sags Behandling.

Græsning i Bøgestovene med Røer bør saaledes diskuteres i 2de Afdelinger, nemlig:

1ste, Græsning før Besaaning har fundet Sted, og
2den, Græsning efter Besaaning.

Forinden jeg gaar videre være det mig tilladt strax at udtale, at jeg af ganske Hjerte maa sympathisere med de Herrer Modstandere af Græsningen. Jeg kan saa godt som nogen forstaa deres Afsty imod denne Ufred i Skovene. Der

er Ingen, der med større Harm end jeg har kunnet tænke paa, at Ufred med Røer nu systematist skulde indføres i vore Fredskove; og det skurrede helt uhyggeligt i mine Øren den første Gang jeg hørte den anbefales som gavnlig og nyttig. Jeg betragtede det som en Vandalisme, som en affhyelig Forstyrrelse af den hellige Fred, der i saa lang Tid saa viseligen har været lyst over vore Bøgestove. Jeg har derfor i flere Aar været en afgjort Modstander af denne Græsning; men min Kjærlighed for Bøgestovene har ikke tilladt mig, ensidig at blive hængende ved denne Fordømmelsesdom; jeg tænkte frem og tilbage over denne Sag og fandt, at den ikke var saa gal endda, som min store Fortjærlighed for ubetinget Fred fremstillede den i mine Tanker. Jeg maa nu i denne Henseende erklære mig som Renegat; jeg maa indrømme, at den virkelig kan være til stort Gavn for vore Bøgestove, og det er derfor, at jeg, tildels til min egen Retsfærdiggjørelse, vil tillade mig at gjøre et Forsøg paa, noget nøjere at behøve Sagen.

Det er en Kjendsgjerning, at det nuomstunder falder meget vanskeligt ved naturlig Besaaing at faa en Bøgestov komplet fornyet. Se vi hen til de mange 50 til 60 aarige unge Bøgestove, hvor udstrakte, regelmæssige og komplette de ere, da paatrænger sig os det Spørgsmaal: hvori ligger Grunden til, at det, som nu for os falder saa vanskeligt, — en Bøgestovs Fornygning ved naturlig Besaaing — var saa let for vore Forfædre? Naturforholdene kunne vi ikke give Skylden herfor; thi et halvt Seculum kan ikke have frembragt nogen væsentlig Forandring i denne Retning. Ukyndighed i at behandle en Bøgestov under en Fornygning, kan man ei heller tilskrive Grunden, hvortil maaste Flere kunde være tilbøjelige. Den Tid, da vore fleste unge Bøgestove opstode, ligger ikke længere tilbage, end at Flere af Landets endnu levende Forstmænd selv have seet disse Fornygninger foregaa og lært af sammes Behandlingsmaade; en endnu større Del ere saa anerkjendt hæderlige og dygtige Capaciteter, at det vilde være i høj Grad uretfærdigt at frakjende dem al Indsigt i en

Bøgestovs Behandling under Forhyngningen, — saameget mere, som Uheldet ikke rammer nogen enkelt Forstmand, men fra alle Egne klages der over større eller mindre Uheld. Vi kunne ej heller heri finde nogen god Grund; vi maa altsaa søge den andetsteds.

Kaste vi da Blikket tilbage paa den Periode, da fornævnte mangfoldige unge Bøgestove fremkom uden nogensomhelst Udgift til Forarbejdningen af Jordbunden, da vilde vi finde, at denne Tid falder sammen med Skovenes første Indfredning efter Udfiskningen. Hvad er da mere naturligt og berettiget, end at Tanken dvæler ved dette Tidspunkt og dette Sammentræf af Omstændighederne? Det maa være aldeles berettiget, at Overforstmeister Krogh og senere Forstmeister Wimpfen heri have søgt og fundet den rette Grund til Bøgestovenes saa heldig gennemførte Forhyngninger. Lad os — foruden hvad vi endnu af gamle Folk kunne høre fortælle — endvidere tænke os, hvorledes det dengang gik til i Skovene. De mange Navne, som saamange Skove have faaet, saasom: Hestehaven, Koghaven, Hørsehaven, Folehaven, Ridhaven, Roeskrog m. m. Fl., give os et godt Bevis for, hvortil de fornemmeligen have været benyttede. Hvert Skovareal havde sin Servitut som Græsning for Kær, Heste, Faar og Svin. Med andre Ord, den fuldstændigste Ufred af alle Slags Kreaturer fundt planmæssig Sted. Dette havde en Jordbundsbebearbejdning tilfølge, der var til stort Gavn for den senere, efter Indfredningen af Skovene, paafulgte Besaaing.

Her under Grevskabet eksisterede endnu, til for ganske faa Aar siden, en Indtægtspost ved Skovregnskabet, der heed „Oldengjæld“. Herved forstodes de Penge, der indkom for at indbrænde Svin i Skovene ved et godt Oldenaar. En saadan dobbelt Bearbejdning af Jordbunden — Svinenes Roden og Kreaturerne Sammentræden af den løse Jordbund — kunde kun have en gavnlig Indflydelse for de paafølgende Besaainger. Kan da Noget benægte det Berettigede i, heri at finde den fornemmeste Grund til Fortidens saa heldig gennemførte

Bøgestovsforryngninger? — Og kan det være at dadle, at man af Interesse for Stovene atter søger at drage Nytte af et saa billigt og fortrinligt Kulturmiddel? Jeg kan ikke tro det, og i grunden er der vel ej heller Mange, der gjør det. Den største Meningsforskjellighed findes nok egentlig i selve Maaden at benytte Græsningen paa. Lad os da gaae over til at betragte denne noget nøjere. Vi ville da først holde os til det foranførte første Alternativ, til Spørgsmaalet om:

1) Græsning, førend Besaaningen har fundet Sted, og undersøge hvilke Tab og Fordelte den yder.

Jeg gaaer ved det Efterfølgende ud fra, at vi have en regelmæssig ren Bøgehøjskov for os, hvor der altsaa ikke kan være Tale om nogen Understov eller Lavstov.

Paa en frodig Forbund, der er tilbøjelig til at frembringe Urter og Græs, vil foruden Anemoner og Skovmærker m. m., ogsaa det bekjendte Skovgræs, Flitterag (*Melica uniflora*) tidlig indfinde sig, omtrent ved Bevørgningens 40 aarige Alder. I flere Aar vil dette Græs ingen Betydning faa for Kreaturerne, men vel for Humusdannelsen. Dette er en Græsart, der aldrig lader sig fortrænge, hvor den engang har indfundet sig; den hører hjemme paa Skovgrunden, og er fra denne ligesaa uadskillelig som Rødtgræsset fra Markerne; men Flitterag er for Skovgrunden ingen Ukrudsplante som Rødtgræsset for Marken. Dette Græs, saa ubetydeligt det er ved sin første Fremkomst, vil efter hver gjentagen Gjennemhugning blive stærkere, og naar Bestanden bliver ældre, og Kroneflutringen ved Gjennemhugningerne af og til bliver brudt, da vil Græsset fortætte sig, fortrænge Urterne og kunne opnaa en Højde af 1 à 2 Fod. Dette Græs vilde saaledes tidlig kunne blive en Gjenstand for Græsning med Køer. Men da disse endnu ingen Gavn gjøre med Hensyn til Forryngningerne, saa vil det ikke være af stor Interesse for Skovejeren, saa tidlig at lege Græsset bort — saameget mindre souer det vel ikke kan siges, at Køerne i de yngre Bestande ingen Støtte gjøre paa de unge Træers fine, højtliggende Trælerodder. Først naar vi nærme

os Forrygningsperioden bør der være Tale om Græsning med Kæerne i Skovene. Fra det Øjeblik af at Forstmanden har gennemført den sidste Gjennemhugning, eller stillet sin Forberedelseshugst, maa det vist ansees for ubetinget gavnligt at holde Kær og Svin, hvis saadanne ere at opdrive, i Bøgebestanden.

Saa snart een af disse nævnte Hugster er ført, vil Græsset florere stærkt paa den Jordbund, der er tilbøjelig til Græs væxt. Det er rimeligt, at der andre Steder gives Jordbund, der er mere egnet til Frembringelsen af Urter, Mos og Bær end til Græs, hvor da Forholdene stille sig anderledes, — men en saadan Skovgrund kjender jeg ikke af Erfaring, og taler derfor her kun udelukkende om den græsne Skovgrund.

Efterat den sidste Gjennemhugning eller Forberedelseshugsten saaledes i en ren Bøgestov er bleven ført, vil det væsentlig bero paa hvor lang Tid der skal hengaa, forinden Besaaningen kan finde Sted; under ingen Omstændigheder vil den i Reglen foretages, førend et godt Oldenaar indtræffer. Men dette kan vare flere Aar, og i den Tid vil Græs væxten tage til. Naar det derfor ved en offentlig Diskussion af dette Æmne af een af Græsningens absolute Modstandere er udtalt og fremhævet, at der ikke findes Græs men kun Mos under de gamle Bøge, da vil jeg ganske vist ikke benægte, at dette kan være Tilfældet, — men jeg vil dog paa det Bestemteste paastaa, at dette ikke kan gjælde for alle Skove. Paa den gode kraftige Skovgrund vil det ikke mangle paa Græs, selv i de fyenste Skove.

Nu vil jeg tillade mig at spørge, om der er Noget, der tør paastaa, at Græsning i en saadan Bøgestov, som den ovenfor beskrevne, kan gjøre Skade? Dette synes mig maa ialtsald med et bestemt Nej modsiges. Der er, med Undtagelse af de muligen tilstedeværende Vandledningsgrøfter, ikke det Mindste, hvorpaa Kreaturerne kunne gjøre Skade; og det er min fulde Overbevisning, at jo flere Kær man i denne Skovens Stilling kan føre derind, desto bedre vil det være for Forryngelsen. Den Skade, Kreaturerne ville kunne anrette ved

Vandgrøfterne, er altfor ubetydelig, til at den bør komme i Betragtning ved Siden af den store Nytte, de gjøre. Naar der imod Græsningen er anført, at Røerne, ved at træde paa Trærnes Rødder, bestadige disse og derved forarsage Kræft, da kan dette formentlig kun gjælde de yngre Bestande; ved en Skovbestand, saa nær sin Afdrivning, kan dette ikke have noget at betyde. Om end en enkelt Rod skulde blive bestadiget, vil Bestadigelsen dog næppe faa Tid til at blive farlig for Tilvæksten; thi inden den kan dette, er Træet benyttet. Der kan i en saadan Bestand ej heller være Fare for Trærnes Blade; thi disse sidde saa højt i Kronerne, at Røerne ikke kunne naa dem. Selv om de vilde stille sig paa Bagbenene kunne de ikke naae et eneste Blad i en 30aarig Bøgebestand, endfige i en Bestand der staaer for Afdrivning. Vel er det ikke sjældent, at der i en gammel Bøgestov hist og her kan findes ung Opvært, der har indfundet sig, førend den egentlige Foryngning skal finde Sted (v: Vorwuchs), og paa denne ville Røerne ganske vist gjøre Skade. Men hvad vil ogsaa dette sige? Denne for tidlig fremkomne Opvært maa jo, for Egalitetens Skyld, dog hugges bort, saafremt ikke Røerne spare os denne Ulejlighed. Ej heller kunne Røerne gjøre Trærne Skade ved at gnide sig paa dem; dertil ere de hugbare Bøge for stagsfaste; de lade sig vel rolke af Stormene, men ikke af Røer. Det er ligeledes bleven offentlig udtalt, at Røernes Gødning kan være skadelig for Vegetationen. Det har længe været bekjendt, at Træer, der staa i Nærheden af Møddingsteder, ofte gaa ud, og at dette maa tilskrives den animalste Gødningens Indvirkninger. Men der er en stor Forskjel imellem en Mødding og den spredte Gødning af Røerne i Marken eller i Skoven. Det er, saavidt mig bekjendt, kun den flydende Gødning (Urinen), der i frisk Tilstand er skadelig for Vegetationen; og er det end derfor ikke at benægte, at Røer paa denne Maade kunne bestadige unge, spæde Planter, saa tør dette dog ikke overføres paa ældre Planter eller Træer, for hvilke den maa ansees for aldeles uskadelig.

Jeg kan saaledes ikke indse, at Køernes Græsning i en Skov, der skal fornyges, kan have nogenformelt skadelig Indflydelse (undtagen paa Grøfterne); derimod kan den Gavn, de gjøre, være meget betydelig. Det er, som tidligere udtalt, en fortrinlig Kulturmethode, og den billigste af alle; thi den koster ej alene Intet, — men man kan endog, under visse Forhold, faa Penge ovenikjøbet.

Det er bekjendt, at alt Skovfrø trives bedst paa et haardt fast Leje med løs Dækning over sig. Den oprindelige Skovgrund, saaledes som vi forefinde den i vore hugbare Bøgeskove, besidder ikke denne Fæstethed som Underlag for Frøet. Den af Løv, Ris og Græs dannede Humus er tvertimod meget løs; falder Frøet i denne løse, letopvarmede, frugtbare Jord, finder det der ganske vist et meget behageligt Leje for at udvikle sin første Spire, men til sin egen Fordærv; thi det spirer for tidligt, og Planterne blive derved meget udsat for Nattefrosten, ligesom de ogsaa senere hen i den løse Jordbund ere meget udsatte for at dø paa Grund af Udtørring. Er Underlaget, Frøets Leje, derimod haardt og fast, da trænger Foraarsvarmen mindre let i Jorden, og Fugtigheden holder sig længere til Fordel for den unge Plante.

Naar nu dette, som jeg haaber, maa erkjendes som en Sandhed, da er Køernes Nytte i en saadan Bøgebestand, førstend Besaaningen, indlysende; thi de sammentræde det løse Humuslag fast; de holde Græsset i Skranker, og de gjøre Mulsene Fortred, idet de, foruden at træde i forskellige Nedre, berøver dem det Paulun, som en stærk Græs væxt giver dem. Heri bestaaer det fortrinlige Kulturarbejde, som Køerne gratis udføre. De behøve vel hertil en Vogter, for at holde dem i de Partier, der staa nærmest Fornyngningen, men de behøve ikke at holdes i stadig Drift, for ingen Skade at gjøre; thi der eksisterer, saa at sige, ikke den Ting, de kunne gjøre Skade paa.

Her paa Grevskabet benyttes Køerne i enkelte ældre Bøgeskove. Ejerne af Køerne betale 4 Rdl. for hver Ko for hele Sommeren igjennem, og det gaaer godt. Vel finde enkelte

Dødsfald Sted, men denne Risiko undgaaer man her let, ved selv at lægge Kalvene til, der da kunne vænnes til Græsset, saa at de kunne taale det. Forøvrigt ere de for Køerne stadelige Urter ikke overalt i Skovene; der findes store Strækninger, paa hvilke der aldrig er opstaaet Sngdomme hos Køerne, — og der gives igjen andre Steder, hvor de ikke en halv Dag kunne ernære sig, uden at blive udsatte for at Blodet gaaer over i Urinen, hvilket i Forening med Forstoppelse kan blive meget farligt for Køens Liv.

Jeg haaber nu at have behandlet Spørgsmaalet: „om Græsning før Besaaningen bør finde Sted“, saaledes, at dette vil kunne bevares bekræftende. Jeg for mit Vedkommende tør anbefale den som meget gavnlig og fordelagtig. Det er min faste Overbevisning, at jo mere man med Kær og Evin kan bearbejde Jordbunden før Besaaningen, jo fordelagtigere er det.

Et andet Spørgsmaal bliver det, om

- 2) „Græsning efterat Besaaningen har fundet Sted“, tør anbefales.

Dette er en Sag, der er langt vanskeligere at klare; thi her kan det, som i det første Tilfælde, ikke siges, at Køerne ingen Skade kunne gjøre; thi de gjøre ubetinget Skade. Spørgsmaalet drejer sig kun om, hvilket der er det Overvejende — Skaden eller Nyttten.

Man maa unægtelig have en fast Overbevisning om, at Fordelen er større end Skaden, for at man skal kunne taale at se Kær i en vellykket Bøgebesaaning. En saadan Ufred i en sliq Ungdom er ikke nem at gjøre sig forrikelig med, — og det vil ej heller nogensinde komme saa vidt, at denne Slags Græsning vil finde udelst Tilslutning, dertil strider det for meget mod ens naturlige Følelser, og dog troer jeg, at der gives Forhold, under hvilke Fordelen overvejer Skaden.

Skaden er nemlig ikke saa stor, som den ved første Øjeblik synes at være. Det er temmelig afgjort, at Køen ikke søger de unge Bøgeplanter fra det 1ste indtil det 3die eller

4de Aar. Der kan vel gaa enkelte Planter i Løbet, idet Koen sliker Græsset til sig, men forsætlig rører Koen ikke en saa ung Plante; den er for graadig, til at den kan finde noget Tillokkende ved en saadan Ubetydelighed; først senere, naar Planten bliver ældre og større, bliver Koen begjærlig efter dens spæde Grene og Blade. Dette har jeg med Bestemthed erfaret ved mange Køer. Men om dette derfor er Tilfældet med alle Køer, tør jeg ikke paastaa. Thi ligesom Bildtet i een Egn kan være vidt forskjellig i sine Lyster og Baner fremfor samme Slags Bildt i en anden Egn, saaledes kan det jo ogsaa tænkes muligt med Køerne. Den største Skade, Koen i de første 4 Aar efter Besaaningen gjør paa den unge Opvæxt, skeer med dens Klove. Dennes temmelig skarpe Kanter odelægge ganske vist en Del Planter i de første Aar, mindre i de senere Aar, naar Stammen bliver sejgere og bøieligere. Men er Græsvæxten stærk, da troer jeg rigtignok, at Koen i de første 4 Aar gjør mere Gavn end Skade, og mest Gavn med Hensyn til Musene; thi Planten vil nok omsider klare sig igjennem Græsset, naar blot Musene ville lade den være i Fred. Vil man, paa Grund af en stærk Græsvæxt, benytte Køer i en Besaaning, da maa man tage sig ivare for ej for tidlig i Foraaret at slaa dem ind i Skoven. De unge Bøgeplanter fremkomme med deres Blade nogen Tid førend Græsvæxten er kommen ret igang. Først naar Græsset saavidt har dækket Planterne, at de ikke ere synlige i Afstand, tør man lade Køerne komme derind. At holde disse i stadig Drist anseer jeg for langt mere skadelig, end rolig at lade dem gaa og æde sig fulde; thi Køerne gjøre mere Skade med Kloten end med Mullen; og jo mere man driver med dem, jo mindre faa de Lejlighed til at rydde Pladsen for Græs, og jo mere Skade gjøre de ved de flere og stærkere Tjed, de blive tvungne til at gjøre. Jo mere Koen gaar i sin egen Magelighed, jo uftadeligere er den, og desbedre bliver Græsset medtaget.

Efter stærke Regnbyger, der i en mærkelig Grad opbløde

Jordbunden, bør man lade hengaa nogle Dage, forinden Køerne komme i Besaaningen. De sædvanlige Græsarter have hvert Aar to Perioder, hvori de fornemmeligen gro stærkt og give et behageligt Foder for Køerne. Lader man disse Perioder, Foraaret i Maj og Efter sommeren i September, stride for langt frem, inden Græsset bliver benyttet, da opnaaes ikke den egentlige Hensigt med Køernes Græsning. Straaet bliver da for gammelt og stift; Køerne æde da kun Toppen af Græsset, — den Del, der er mindst skadelig for Planterne, — medens den tættere Bevøxning ved Jorden forbliver urørt. Jo tidligere Køerne derfor kunne komme paa det unge Græs, jo bedre holdes det i Aave. Med Hensyn til Antallet af Køerne, der bør benyttes paa et bestemt Areal, er det vist temmelig ligegyldigt, om Græsset bliver afædt af flere eller færre Køer; jo flere Køer man benytter, jo snarere er Græsset afædt og omvendt. Da imidlertid een Vøgte ligesaagodt kan vogte ti Køer som to, saa er det naturligt, at der tages flere Køer i et kortere Tidsrum, da dette er billigere; og naar Græsset er fortæret, ophører selvfølgelig Græsningen saalænge, indtil der atter er Føde for Køerne. Naar Køerne ere fuldædte, maa de drives ud af Besaaningen; thi det er ikke til nogen Nytte, at de leje sig der, men det kan gjøre Skade paa Planterne.

Naar saaledes den unge Bestand har naaet en Alder af 3 à 4 Aar, kan Græsset ikke mere kvæle Planterne, og Køernes Skadelighed bliver efter denne Tid den Overvejende. Fra dette Tidspunkt maa Bestanden holdes i Fred, indtil den sidste Gjennemhugning atter har fundet Sted. Naar Køerne ingen Nytte gjøre for Skovgrunden, bør de ikke tilstedes Adgang til Fredskovene. At Koen er det eneste Kreatur (med Undtagelse af Svin), der kan tilstedes Adgang til Græsning i Skovene, især efter Besaaningen, behøves vist ikke at bemærkes; thi Hestens og Faarets store Skadelighed er noksom bekjendt. Ligeledes maa det fremhæves, at det kun er i Vøgestoven, der tør være Tale om at benytte Køer, — aldrig i nogen anden Slags Skov.

Da det af disse tvende Spørgsmaals Behandling fremgaaer, forudsat at det her Anførte maa erkjendes for i det Bæsentligste at være rigtig (om det end ikke kan skjønnes at være udtømmende behandlet), at den ene Græsningsbenyttelse er overvejende ufsadelig og fordelagtig, medens den anden altid vil blive tvivlsom, saa skal jeg endnu tillade mig en Slutningsbemærkning: „Naar man vil indrømme os uindskrænket Frihed*) til at benytte Køer og Svin en Del Aar førend Besaaningen, saa troer jeg, at vi til Gjengjæld kunne forpligte os til ganske at renoncere paa Græsning, efterat samme har fundet Sted; thi der er da al Sandsynlighed for, at Foryngningen vil blive ligesaa fuldstændig, som forhen; og have vi først en Masse kraftige Planter tilstede i en saaledes forberedt Jordbund, troer jeg nok, at de selv vilde kunne arbejde sig igjennem Græsset. De saa Røve, vi endnu, trods Sagtloven, have tilbage, ville vel holde Musene noget i Ave.“

*) Heri ligger sikkert en Ulempe, som ikke maa oversees, nemlig Banke- ligheden ved altid at have Køer ved Haanden, naar det behøves, uden at komme i Forlegenhed med deres Fodring, naar der ikke er Brug for dem i Skovene. Saalænge Køernes Græsning i Skovene derfor udelukkende kan betragtes som en Kulturforanstaltning, og saafremt man er Herre over at drive dem i Skovene eller fjerne dem fra disse, alt efter det der baader Skoven bedst, saalænge og saafremt er Skovgræsningen sikkert et nyttigt Kulturmiddel, men naar den, som ofte skeer, tillige betragtes som en landøkonomisk Indtægt, idet et forøget Kvæghold paa de nærmest liggende Gaarde baseres paa den, saa kan den let blive farlig. Red.

Til denne Bemærkning har den ærede Forfatter søjet følgende:

„Jeg har aldrig tænkt mig, at Græsning i Skovene skulde give Anledning til forøget Kreaturhold, eller at det nogenstinde skulde faa nogen Interesse for Landøkonomien, thi dette vilde være aldeles utilraadeligt; og den vil ej heller kunne faa dette, naar Græsningen ikke overstrider de af mig betegnede Grænser, „Forberedelses- og Besaainingshugsterne“. De saa Køer, der hertil behøves, ville i Reglen let kunne erholdes af selve Skovbetjentene og af de i Skovenes nærmeste Omegn boende smaa Jordbrugere. Disse kunne meget ofte, og navnlig i knappe Græsaar, have stort Gavn af 3 à 4 Ugers Græsning i Skovene.“

Det vilde være ønskeligt, at denne Afhandling vilde fremkalde yderligere Udtalelser. Sagen maa vist ansees for at være af saa stor Bigtighed for Bøgeffovenes naturlige Forhugning, at der maatte være Anledning nok for Landets mere intelligente og dygtige Fagmænd, til at træde op for, enten at afværge offentlige Udtalelseres Indflydelse, saafremt saadanne maatte være skadelige eller vildledende, — eller at støtte disse, forsaavidt de maatte erkjendes at være til Gavn.

Frederiksgave ved Rudkjøbing.

W. Krühöffer,
Stovriber.
